

самоопредељењу и др.).

Плебисцит је углавном непопуларна установа у демократским државама и то због његове честе злоупотребе у ауторитарним режимима од стране властодржаца који настоје да тим путем задобију поверење народа и привидни легитимитет иако су власт освојили насилно и тако је и одржавају.

Но и у демократским системима постоји могућност злоупотреба и манипулисања плебисцитом за потврду ауторитета и политике водећих државних и политичких личности земље. То је баш био случај са Француском и Де Голом који се често ослањао на плебисцит јер је гласањем о предлозима нормативних аката које је иницирао, тражио и потврду за своју државничку политику.

Скупштине грађана

Оне су древна установа непосредне демократије, потекле из античких времена а највише развијене у пракси атинске демократије. Ту скупштину грађана у Атини (*eclesia*) су чинили слободни и пунолетни грађани старији од 20 година. Они су се састајали скоро сваке недеље, с тим да се за пуноважно одлучивање тражио кворум од 6000 грађана. Скупштина је као прегломазно тело за одлучивање (и извршавање) о свим питањима политике имала и своје извршне органе: Веће 500, Одбор 50, војне заповеднике, извршне службенике као и судове (судије и пороту). На овим скупштинама, које су брижљиво припремане, расправљало се и одлучивало (као и бирали и контролисали њени органи) о разним питањима града-полиса и то у атмосфери толеранције и уважавања мишљења свих грађана. Касније ову установу срећемо у оквиру локалне самоуправе у Енглеској (парохијални савети или зборови) и САД (градски и сеоски зборови) док су у Швајцарској функционисале општинске скупштине. У Швајцарској и појединим њеним мањим кантонима позната је и институција *Landsgemeinde* и то је највиши орган кантона – скуп свих грађана који се обично састају једном годишње да би усвојили кантоналне законе, бирали кантоналне функционере, усвојили кантонални буџет и донели разне административне одлуке.